

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 15816-44/2022-ERU

V Jihlavě dne 11. listopadu 2025

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **NWT a.s.**, se sídlem nám. Míru 1217, 768 24 Hulín, IČ: 634 69 511 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15816-39/2022-ERU ze dne 12. května 2025 (sp. zn. OSR-15816/2022-ERU), kterým Energetický regulační úřad jakožto správní orgán věcně příslušný podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve **výroku I.** uznal účastníka řízení vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 30. září 2022, kterého se dopustil 33 dílčími útoky tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem přerušil dodávku plynu zákazníkům v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona, když dne 14. září 2022 zadal provozovateli distribuční soustavy (prostřednictvím informačního systému operátora trhu) 33 požadavků na zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do odběrných míst

1. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o., se sídlem 17. listopadu 2995/1a, 690 02 Břeclav, IČ: 255 43 571 (dále jen „TEPLO Břeclav s.r.o.“),
2. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
3. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
4. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
5. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
6. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
7. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
8. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
9. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
10. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
11. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
12. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
13. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
14. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
15. EIC [redacted] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,

16. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
17. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
18. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
19. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
20. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
21. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
22. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
23. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
24. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
25. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
26. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
27. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o., se sídlem Krejčího 487, 793 26 Vrbno pod Pradědem, IČ: 258 48 810 (dále jen „TEPLO VRBNO s.r.o.“),
28. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
29. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
30. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
31. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
32. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
33. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,

přestože v odběrných místech nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu,

za což mu byla uložena **výrokem II.** pokuta ve výši 50 000 Kč a **výrokem III.** povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na doporučení rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti NWT a.s., se sídlem nám. Míru 1217, 768 24 Hulín, IČ: 634 69 511, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15816-39/2022-ERU ze dne 12. května 2025 (sp. zn. OSR-15816/2022-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

Na základě obdrženého podnětu provedl Energetický regulační úřad šetření, v reakci na nějž dne 17. dubna 2023 oznámil účastníku řízení zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání dvou pokračujících přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona. Těchto přestupků se měl účastník řízení dopustit jednak tím, že 33 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. d) energetického zákona porušil povinnost zajistit zákazníkům, kterým dodával plyn, jeho spolehlivou dodávku, když dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do sedmi odběrných míst zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o. a do dvaceti šesti odběrných míst zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o., přestože s nimi měl pro tato

odběrná místa uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, a jednak tím, že 33 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona uvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu nepravdivé informace, když dne 14. září 2022 uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivé informace, že důvodem zkrácení dodávek plynu do specifikovaných odběrných míst je výpověď smlouvy podle § 11a odst. 4 nebo podle § 11b odst. 1 energetického zákona daná zákazníky, přestože nenastal žádný právem aprobovaný důvod pro zkrácení dodávek plynu do uvedených odběrných míst.

Dne 11. července 2023 vydal prvostupňový orgán rozhodnutí č. j. 15816-17/2022-ERU, kterým ve výroku I. uznal účastníka řízení vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že coby držitel licence na obchod s plynem 33 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. d) energetického zákona porušil povinnost zajistit zákazníkům, kterým dodával plyn, jeho spolehlivou dodávku, když dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do výše specifikovaných odběrných míst zákazníků TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o., přestože měl s těmito zákazníky pro daná odběrná místa uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky plynu. Výrokem II. téhož rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem 33 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona, ve znění účinném do 30. září 2022, uvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu nepravdivé informace, když dne 14. září 2022 uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivé informace, že důvodem zkrácení dodávek plynu do odběrných míst je výpověď smlouvy podle § 11a odst. 4 nebo podle § 11b odst. 1 energetického zákona daná zákazníky, přestože nenastal žádný právem aprobovaný důvod pro zkrácení dodávek plynu do uvedených odběrných míst. Za tyto přestupky byla účastníku řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 200 000 Kč (výrok III.) a povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (výrok IV.).

K rozkladu účastníka řízení, podanému dne 25. července 2023, rozhodla dne 22. března 2024 Rada rozhodnutím č. j. 15816-24/2022-ERU tak, že se prvostupňové rozhodnutí ve výrocih I., III. a IV. zrušuje a věc se v této části vrací Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání. Ve výroku II. rozhodnutí zrušila a řízení v této části zastavila. Rada dospěla k závěru, že skutek popsany ve výroku I. byl nesprávně právně kvalifikován, neboť jej nelze podřadit pod skutkovou podstatu přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, mohla však být naplněna skutková podstata přestupku podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 30. září 2022, pročež bylo třeba vrátit věc Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání. Ve vztahu k výroku II. Rada uzavřela, že popsanyh jednáním účastníka řízení nemohla být naplněna skutková podstata přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, pročež je namístě řízení zastavit.

Energetický regulační úřad vydal dne 19. června 2024 usnesení č. j. 15816-25/2022-ERU, kterým správní řízení vedené s účastníkem řízení pro podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, spočívajícího v ukončení dodávek plynu do 33 odběrných míst zákazníků TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. navzdory uzavřeným smlouvám o sdružených službách dodávky plynu, zastavil, neboť dospěl k závěru, že skutek, o němž se řízení vede, není přestupkem.

Rozhodnutím Rady č. j. 15816-29/2022-ERU ze dne 13. srpna 2024 vydaným ve zkráceném přezkumném řízení bylo usnesení zrušeno a věc vrácena Energetickému regulačnímu úřadu. Prvostupňový orgán totiž zastavil přestupkové řízení podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), tedy z důvodu, že skutek, o němž se řízení vede, není přestupkem, ač z předcházejícího rozhodnutí Rady vyplývalo, že má být jednání účastníka řízení překvalifikováno a prvostupňový orgán má podle potřeby doplnit odpovídající skutková zjištění. Správní orgán prvního stupně však závazný právní názor nerespektoval a bez bližšího odůvodnění se od něj odklonil.

Proti rozhodnutí Rady podal účastník řízení dne 29. srpna 2024 rozklad, který byl rozhodnutím Rady č. j. 15816-34/2024-ERU ze dne 7. ledna 2025 zamítnut a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Dne 6. března 2025 Energetický regulační úřad zaslal účastníku řízení vyznění o pokračování správního řízení a oznámení o změně právní kvalifikace. Předmětem správního řízení se tak stalo podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit 33 dílčími útoky tím, že coby držitel licence na obchod s plynem přerušil dodávku plynu zákazníkům v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona, když dne 14. září 2022 zadal provozovateli distribuční soustavy (prostřednictvím informačního systému operátora trhu) 33 požadavků na zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do odběrných míst zákazníků TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o., přestože v odběrných místech nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu.

Účastník řízení se ve věci vyjádřil podáním ze dne 17. března 2025, v němž popřel spáchání přestupku, když ke zkrácení dodávek plynu došlo podle jeho názoru v souladu s právními předpisy.

Dne 15. dubna 2025 prvostupňový orgán vyznamenal účastníka řízení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, načež dne 24. dubna 2025 obdržel vyjádření účastníka řízení. V něm účastník řízení nad rámec již dříve uplatněné argumentace poukázal na skutečnost, že proti němu bylo vedeno insolvenční řízení a v jeho rámci došlo k reorganizaci. Součástí reorganizačního plánu mělo být vyčlenění veškerého majetku ze společnosti účastníka řízení do jednotlivých společností s ručením omezeným v jeho holdingu, účastník řízení proto nemá žádné zaměstnance ani majetek a nevykonává obchodní činnost, z níž by mu plynuly příjmy. I kdyby mu tedy Energetický regulační úřad uložil pokutu, neměl by prostředky k jejímu uhrazení, resp. tato sankce by podle jeho názoru s poukazem na § 170 insolvenčního zákona nebyla vymahatelná.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 15816-39/2022-ERU ze dne 12. května 2025 Energetický regulační úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí se prvostupňový orgán nejprve zabýval tím, zda byl účastník řízení oprávněn ukončit dodávky plynu zákazníkům či nikoli. Dovodil, že smlouvy o sdružených službách dodávky plynu uzavřené se společnostmi TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. vymezovaly několik případů, v nichž mohl účastník řízení omezit

či přerušit dodávky plynu, žádný z nich však účastník řízení jako důvod pro přerušení dodávek neuvedl; místo toho argumentoval tzv. následnou nemožností plnění ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), což je důvod, který by mohl být teoreticky podřaditelný pod neoprávněný odběr plynu podle § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona. Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že právním důvodem pro dodávky plynu byly uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, přičemž ke zvýšení ceny plynu na trhu došlo až po jejich uzavření, tedy následně. Nenastala však žádná objektivní překážka, která by způsobila, že plyn nebylo možné fyzicky dodat zákazníkům, a tedy posuzovanou situaci nebylo možno podřadit pod neoprávněný odběr plynu podle § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona, neboť se nejednalo o odběr plynu za situace, kdy by právní důvod odpadl. Důvodem pro zkrácení dodávek nebylo ani vypovězení smlouvy zákazníky.

Za naplněnou považoval Energetický regulační úřad též materiální stránku přestupku, když jednáním účastníka řízení došlo k narušení zájmu na spolehlivé dodávce plynu, jelikož účastník řízení přerušil dodávku do 33 odběrných míst zákazníků, aniž by mu svědčilo právo tak učinit.

Při ukládání pokuty prvostupňový orgán podle odůvodnění napadeného rozhodnutí zohlednil fakt, že účastník řízení přerušil dodávky plynu zákazníkům, ač k nim byl smluvně vázán, a že se tento postup dotkl 33 odběrných míst, která používala plyn pro výrobu tepla dodávaného mj. do domácností, základních a mateřských škol a několika ordinací lékařů. Ve prospěch účastníka řízení podle Energetického regulačního úřadu svědčilo, že již není držitelem licence na obchod s plynem a že s ním bylo vedeno přestupkové řízení poprvé.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15816-39/2022-ERU ze dne 12. května 2025, které mu bylo doručeno dne 13. května 2025, podal účastník řízení dne 27. května 2025 rozklad, ve kterém uvádí, že dodávky plynu přerušil v souladu s § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona, protože se s ohledem na ukončení smluv o sdružených službách dodávky plynu jednalo ze strany zákazníků o neoprávněný odběr.

Oprávněnost ukončení smluv pro následnou nemožnost plnění účastník řízení nedovozuje z faktické nemožnosti dodávky plynu jako takové, nýbrž z podmínek, za kterých mělo plnění smluv pokračovat, jelikož tyto nepokládá za slučitelné s dalším fungováním společnosti. Namítá, že se začátkem válečného konfliktu na Ukrajině se celý trh s elektřinou a plynem i související smluvní vztahy změnilly a smlouvené závazky přestaly platit. Všechny subjekty v České republice podle něj zastavily prodej elektřiny a plynu a burza s těmito komoditami se zcela zhroutila, komoditu tak nebylo možné nakoupit ani jakkoli zafixovat její cenu. Právo účastníka řízení na modifikaci smluv uzavřených se zákazníky na tzv. spotové ceny podle něj vycházelo ze skutečnosti, že i přes zasmluvněnou možnost fixace cen energií s jeho dodavatelem nebyla fixace cen umožněna, a proto ani nemohl svým zákazníkům dodávat plyn za dříve sjednané ceny. Zákazníci TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. nicméně ani přes jeho naléhání na změnu uzavřených smluv nepřistoupili.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Rada po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí konstatuje, že Energetický regulační úřad v dané věci rozhodl správně, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, splňuje obsahové náležitosti správního rozhodnutí a je přezkoumatelné. Níže Rada vypořádává rozkladové námitky účastníka řízení a vyjadřuje se též k výši uložené pokuty, kterou vzhledem k okolnostem daného případu nepokládá za přiměřenou.

Účastník řízení v rozkladu předně tvrdí, že smlouvy o sdružených službách dodávky plynu uzavřené se společnostmi TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. ukončil v souladu se zákonem, a byl tedy oprávněn ke zkrácení dodávek; Rada názor účastníka řízení nesdílí, a to z následujících důvodů.

Smlouvou o sdružených službách dodávky zemního plynu uzavřenou dne 23. dubna 2020 se účastník řízení zavázal dodávat společnosti TEPLO Břeclav s.r.o. plyn za jednotkovou komoditní cenu ve výši ■■■ Kč/MWh bez DPH (v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022), resp. ■■■ Kč/MWh bez DPH (v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023). Dodatkem č. ■ uzavřeným dne 10. ledna 2022 se smluvní strany dohodly mj. na změně jednotkové komoditní ceny tak, že v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 bude tato činit ■■■ Kč/MWh, v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 pak ■■■ Kč/MWh (uvedená smlouva ve znění dodatku č. ■ dále též jako „Smlouva TEPLO Břeclav“). Podle čl. 2 odst. 1 Smlouvy TEPLO Břeclav se dodavatel „*zavazuje dodat zákazníkovi sjednané množství plynu po dobu účinnosti této smlouvy*“, přičemž smlouva byla podle čl. 8 odst. 2 uzavřena na dobu určitou od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2023, s účinností ode dne 1. ledna 2022.

S odběratelem TEPLO VRBNO s.r.o. uzavřel účastník řízení smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu dne 13. května 2020 (uvedená smlouva dále též jako „Smlouva TEPLO VRBNO“) a zavázal se tak k dodávkám plynu za jednotkovou komoditní cenu ve výši 430 Kč/MWh bez DPH. Z čl. 2 odst. 1 Smlouvy TEPLO VRBNO plyne závazek účastníka řízení „*zajistit pro zákazníka dodávku plynu pro jeho vlastní potřebu ve sjednaném množství, jakosti, čase a místě*“, kdy smlouva byla podle čl. 9 odst. 2 uzavřena na dobu určitou od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 a účinnosti nabyla okamžikem podpisu oběma smluvními stranami.

Článek. 5 odst. 4 Smlouvy TEPLO Břeclav opravňoval účastníka řízení coby dodavatele odstoupit od smlouvy v situaci, kdy by zákazník hrubě porušil své smluvní povinnosti (odpovídající právo zákazníka zakotvoval odst. 5 téhož ustanovení smlouvy) a v souladu s odst. 6 téhož ustanovení mohl účastník řízení odstoupit od smlouvy rovněž tehdy, pokud by zákazník ztratil vlastnické nebo nájemní právo k dotčenému odběrnému místu (obdobná úprava se nachází v čl. 6 odst. 4, 5 a 6 Smlouvy TEPLO VRBNO). Z uvedeného je tedy zřejmé,

že účastník řízení byl povinen dodávat zemní plyn společnosti TEPLA Břeclav s.r.o. za ujednané ceny do konce roku 2023, resp. společnosti TEPLA VRBNO s.r.o. do konce roku 2022, přičemž uzavřené smlouvy mu za určitých poměrně restriktivních podmínek dávaly možnost předčasného ukončení závazku skrze odstoupení.

Co se týká možnosti omezení nebo přerušování dodávek plynu, tato byla upravena v čl. 2 odst. 2 poslední větě Smlouvy TEPLA Břeclav a v čl. 3 odst. 2 poslední větě Smlouvy TEPLA VRBNO tak, že se vztahuje na případy stanovené zákonem; dále čl. 5 odst. 1 Smlouvy TEPLA Břeclav (čl. 6 odst. 1 Smlouvy TEPLA VRBNO) pak spojuje právo účastníka řízení na omezení či přerušování dodávek plynu zákazníkovi s existencí nouzového stavu ve smyslu § 73 energetického zákona. Podle čl. 5 odst. 3 Smlouvy TEPLA Břeclav (čl. 6 odst. 3 Smlouvy TEPLA VRBNO) smí účastník řízení za určitých podmínek omezit, přerušit a ukončit dodávku zemního plynu, aniž by zákazníkovi vzniklo oprávnění požadovat náhradu případných škod a ušlého zisku, konkrétně když zákazník ani v dodatečné lhůtě nezaplatil za spotřebovaný zemní plyn, odepřel přístup k měřicímu zařízení, neoprávněně odebíral plyn podle § 74 energetického zákona nebo bylo rozhodnuto o jeho úpadku.

V čl. 7 pak Smlouva TEPLA Břeclav (Smlouva TEPLA VRBNO v čl. 8) opravňovala smluvní strany k neplnění povinnosti spočívající v dodávce/odběru plynu z důvodu vyšší moci, tj. v situaci, kdy nastane *„jakákoli okolnost, která se objektivně vymyká kontrole smluvní strany, je touto smluvní stranou neodvratitelná a která způsobuje neschopnost smluvní strany plnit povinnost dodat plyn nebo plyn odebrat a která nevznikla v příčinné souvislosti s vůlí povinného ani z jeho hospodářských poměrů“*. Pakliže smluvní straně brání v plnění jejího závazku vyšší moc, je povinna v souladu s čl. 3 daného ustanovení smlouvy *„neprodleně informovat druhou smluvní stranu o rozsahu a předpokládaném trvání nemožnosti plnit příslušnou povinnost a učinit veškerá komerčně přiměřená opatření pro snížení rozsahu a odstranění příslušné okolnosti mající povahu vyšší moci a pravidelně o těchto opatřeních druhou smluvní stranu informovat“*.

Předně je třeba konstatovat, že v oznámení o zániku závazků ze smluv o sdružených službách dodávky zemního plynu ze dne 9. září 2022 nezaznává žádný z důvodů pro ukončení smluvních závazků, resp. pro ukončení dodávek plynu specifikovaných ve smlouvách. Z dokumentu vyplývá, že účastník řízení spatřuje důvod zániku svých závazků ze Smlouvy TEPLA Břeclav a Smlouvy TEPLA VRBNO ke dni 31. srpna 2022 v *„tzv. následné nemožnosti plnění ve smyslu dle ustanovení § 2006 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník“*. Tvrzenou nemožnost plnění má přitom podle jeho názoru zakládat válečný konflikt na Ukrajině a s ním související nedostatek zemního plynu a několikanásobné zvýšení jeho ceny na velkoobchodním trhu, jelikož v době uzavření Smlouvy TEPLA Břeclav a Smlouvy TEPLA VRBNO panoval všeobecný dostatek zemního plynu a jeho ceny se pohybovaly ve výši cca ■■■ Kč/MWh, což účastníkovi řízení umožňovalo dodávat zákazníkům plyn za ceny sjednané v těchto smlouvách. Poukazuje rovněž na skutečnost, že měl zájem nadále smlouvené dodávky realizovat, a za tímto účelem žádal společnosti TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o. o součinnost v podobě přechodu na tzv. spotové ceny, čímž by se vytvořil podklad pro dlouhodobou a spravedlivou spolupráci, avšak jmenované společnosti zaujaly vůči návrhům účastníka řízení odmítavý postoj. Účastník řízení proto informoval operátora trhu, společnost OTE, a.s., o ukončení závazků ze Smlouvy TEPLA Břeclav a Smlouvy TEPLA VRBNO a požádal jej o zkrácení dodávek do příslušných odběrných míst.

Rada se s postupem účastníka řízení neztotožňuje a odkazuje v této souvislosti na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozhodnutí. Představa účastníka řízení ohledně možnosti neplnění jeho závazků je poměrně svérázná. Ve stručnosti Rada zdůrazňuje, že účastník řízení uzavřel v roce 2020 se společnostmi TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. smlouvy o sdružených službách dodávky plynu na dobu určitou pro období roku 2022 (Smlouva TEPLO VRBNO), resp. pro období let 2022 a 2023 (Smlouva TEPLO Břeclav), v nichž se s odběrateli dohodl na dodávkách zemního plynu za pevně sjednané ceny, a tedy na sebe mj. převzal odpovídající podnikatelské riziko, které v sobě nutně musí zahrnovat i potřebu reagovat na různé neočekávané situace, např. právě v podobě výkyvů cen zboží na trhu.

Ač lze dát účastníku řízení za pravdu v tom, že vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině nemohl předpokládat, na druhou stranu jakožto profesionál v oboru nepochybně mohl předpokládat zvýšení cen plynu na komoditní burze či na jiných obchodních místech, tento důsledek ostatně s válkou souvisel pouze částečně, Rada považuje za notorietu, že velkoobchodní ceny plynu rostly výrazně již v průběhu roku 2021. Argumentaci účastníka řízení lze vnímat mj. tak, že nakupoval komoditu (plyn) nikoliv na základě dlouhodobých kontraktů, ale za aktuální ceny, tj. na základě krátkodobých kontraktů. To ovšem byla obchodní strategie, která byla důsledkem jeho vlastní podnikatelské volby, stejně tak mohl (a v souvislosti s tím, že se zavázal poskytovat dodávku plynu po několik let by to byl logický postup) mít plyn na dobu plnění závazku obstarán na základě dlouhodobého kontraktu.

V žádném případě nelze souhlasit s absurdními a skutečnému stavu věci neodpovídajícími tvrzeními účastníka řízení obsaženými na str. 2 rozkladu, podle kterých najednou přestaly platit ujednané závazky, údajně „*všechny subjekty v České republice zastavily prodej elektřiny a plynu*“ a „*burza, na níž se nakupují komodity, se úplně zhroutila a nebylo možné komoditu nakoupit ...*“. Přestože se plnění sjednaných závazků stalo pro některé dodavatele plynu náročnějším, neboť přinejmenším nedosahovali předpokládaných zisků, mnozí své závazky navzdory ztíženým podmínkám nadále řádně plnili. Ostatně, i kdyby tomu tak nebylo, neposkytovala by tato okolnost ospravedlnění postupu, k němuž se uchýlil účastník řízení.

V souladu s § 1759 občanského zákoníku platí, že smlouva strany zavazuje a lze ji změnit nebo zrušit jen se souhlasem všech stran, anebo z jiných zákonných důvodů. Onen zákonný důvod pro zrušení smluv na dodávky plynu účastník řízení spatřuje v údajné následné nemožnosti plnění, jejíž definici podává § 2006 občanského zákoníku: „*Stane-li se dluh po vzniku závazku nesplnitelným, zaniká závazek pro nemožnost plnění. Plnění není nemožné, lze-li dluh splnit za ztížených podmínek, s většími náklady, s pomocí jiné osoby nebo až po určené době.*“.

Pomine-li Rada výše citovaná tvrzení účastníka řízení stran „zhroutení“ komoditní burzy a nemožnosti plyn nakoupit, která se nezakládají na pravdě, lze uzavřít, že účastník řízení společností TEPLO Břeclav s.r.o. a TEPLO VRBNO s.r.o. ani správnímu orgánu v průběhu správního řízení nepředložil relevantní důvod, natož důkaz vyžadovaný § 2006 odst. 2 občanského zákoníku, pro který nemohl svým zákazníkům dodávat plyn po celou dobu, na kterou byly smlouvy uzavřeny. V rozkladu dokonce sám výslovně uvádí, že nemožnost plnění podle něj nespočívá v „*nemožnosti dodávky jako takové*“, nýbrž v podmínkách

„za kterých by dodávky komodit dle předmětných smluv měly pokračovat“, když tyto „již nebyly slučitelné s dalším fungováním společnosti“. Jinými slovy řečeno, za sjednaných podmínek se mu v plnění smluv pokračovat nechtělo, neboť mu dodávky plynu společností TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o. namísto očekávaného zisku generovaly ztrátu (viz námitka v rozkladu, podle níž zákazníci „prokazatelně věděli, že na jejich smlouvách naše společnost prodělává značné množství finančních prostředků“).

Z odborné literatury přitom vyplývá, že „Plnění je nemožné, jestliže se absolutně nebude dostávat podmínek, za nichž by se splnění mohlo stát skutkem, tehdy jestliže bude splnění absolutně a pro každého nemožným, tj. neexistuje způsob a subjekt, který by plnění realizoval (Knapp, 1955, s. 267; rovněž výklad k § 580). Nastane-li takový stav po vzniku závazku, je jeho splnění nemožné, což je důvodem zániku závazku podle komentovaného ustanovení.“ [Viz komentář k § 2006 občanského zákoníku. In Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek V (§ 1721-2520, relativní majetková práva I. část)*. Wolters Kluwer. Dostupné v systému ASPI]. Ostatní dodavatelé (byť je namístě připustit, že ne zcela všichni) i přes neočekávatelnou situaci, která nastala v roce 2022 na trhu s plynem, v plnění svých závazků nadále pokračovali. Plnění Smlouvy TEPLA Břeclav a Smlouvy TEPLA VRBNO nebylo nemožným, neboť ve smyslu citované komentářové literatury existoval způsob i subjekt, jenž by dodávky plynu realizoval, a tímto subjektem byl účastník řízení, který sám připustil, že plyn obecně dodávat mohl. Pouhá skutečnost, že údajně nemohl nadále nakupovat plyn za podmínek dohodnutých se svým dodavatelem, konkrétně za fixní cenu, nemůže založit objektivní nemožnost plnění smluv uzavřených se zákazníky. V rozkladu sice na jednom místě zaznívá, že došlo „k nemožnosti nakoupit a fixovat ceny na energetické burze“, nicméně Radě není známo, že by v daném období nastala situace, kdy by plyn vůbec nebylo možné koupit, a domnívá se proto, že účastník řízení svůj výrok mínil tak, že mu nebylo umožněno nakoupit plyn za fixní ceny, s nimiž počítal, jak ostatně na jiném místě rozkladu přímo uvádí. V této souvislosti proto Rada uzavírá, že účastník řízení nebyl oprávněn smlouvy na dodávky plynu ukončit s poukazem na § 2006 občanského zákoníku, neboť jeho podmínky nebyly naplněny. Možnost předčasného ukončení závazků z důvodu zvýšení cen plynu účastníku řízení nedávaly ani samotné smlouvy. Ačkoli smlouvy některé důvody pro dřívější ukončení závazků upravovaly, naplnění žádného z nich účastník řízení neprokázal ani netvrdil.

V rozkladu také účastník řízení operuje s údajným právem na modifikaci uzavřených smluv tak, aby byly dodávky plynu společností TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o. uskutečňovány za tzv. spotové ceny, a tomu odpovídající údajnou povinností zákazníků na tuto změnu přistoupit. Smlouva TEPLA Břeclav a Smlouva TEPLA VRBNO představují tzv. smlouvy s pevně ujednanou cenou dodávek, pro které platí, že jednostranná změna ceny dodávek je možná pouze tehdy, bylo-li to mezi smluvními stranami ujednáno. V dotčených smlouvách takové oprávnění účastníka řízení zakotveno nebylo, a proto jediný způsob, jakým mohl účastník řízení dosáhnout změny ceny, resp. v tomto případě dokonce změny způsobu jejího určení, byla dohoda se zákazníky. Na takovou dohodu ovšem zákazníci z logiky věci nebyli povinni přistoupit, a zcela oprávněně proto trvali na plnění smluv ve znění, v němž byly v roce 2020 uzavřeny (resp. v případě společnosti TEPLA Břeclav s.r.o. šlo o smlouvu ve znění dodatku č. ■ ze dne 10. ledna 2022, kdy dotčená společnost dokonce souhlasila se zvýšením ceny za dodávky plynu). Společností TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o. tak nelze vytýkat, že se s účastníkem řízení nedohodly na změně smluv tak, aby jim byl plyn dodáván

za tržní ceny, když na tyto smlouvy navazovaly smlouvy společností TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o. s jejich zákazníky, v souvislosti s nimiž měly povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Účastníkem řízení navrhované řešení pak nevykazuje ani snahu dojít ke kompromisnímu řešení, když v případě spotových cen by jakékoliv riziko změny cen a jejich výše bylo přeneseno na zákazníky, čímž by se sám podnikatelského rizika zbavil.

Vzhledem k výše uvedenému Rada uzavírá, že se ztotožňuje s právním posouzením skutku provedeným ze strany Energetického regulačního úřadu a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Účastník řízení nebyl oprávněn dne 14. září 2022 podat k operátorovi trhu žádost o zkrácení dodávek plynu společností TEPLA Břeclav s.r.o. a TEPLA VRBNO s.r.o., neboť z jejich strany nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu podle § 74 energetického zákona, když jim byly dodávky uskutečňovány na základě platných smluv. Účastník řízení se proto dopustil přestupku popsáného ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Rada však nesouhlasí s výší uložené pokuty, kdy částka 50 000 Kč za spáchání pokračujícího přestupku, kterého se účastník řízení dopustil 33 dílčími útoky, se jí jeví jako nepřiměřeně nízká a nereflektující závažnost jednání pachatele. Sám prvostupňový orgán přitom v rámci odůvodnění výše sankce v napadeném rozhodnutí zmiňuje, že přerušení dodávek plynu v situaci, kdy k nim byl účastník řízení smluvně zavázán, pokládá s ohledem na specifika tohoto trhu za velmi závažné. Vyšší závažnost vytýkaného jednání podle Energetického regulačního úřadu zakládá také fakt, že se postup účastníka řízení negativně dotkl 33 odběrných míst, konkrétně 26 odběrných míst společnosti TEPLA Břeclav s.r.o., která plyn používala pro výrobu tepla dodávaného domácnostem a dalším subjektům v Břeclavi, a 7 odběrných míst společnosti TEPLA VRBNO s.r.o., která plyn používala pro výrobu tepla (včetně ohřevu teplé vody) dodávaného do více než 700 domácností, do všech základních škol, mateřských škol a několika ordinací lékařů ve Vrbně pod Pradědem. Závažnost přestupku současně podle prvostupňového orgánu nikterak nesnižuje fakt, že odběrná místa zákazníků podle výpisu z informačního systému operátora trhu fakticky nezůstala bez dodávek plynu, neboť minimalizace škod v této podobě proběhla nezávisle na vůli účastníka řízení.

V kontextu výše uvedeného se Radě jeví uložení pokuty pouze v řádu nižších desítek tisíc korun překvapivým a má za to, že při zohlednění výše popsáných okolností měl Energetický regulační úřad uložit pokutu několikanásobně vyšší, a to přinejmenším v částce okolo 200 tisíc korun tak, aby mj. naplnil preventivní funkci sankce spočívající v odstrašení potenciálních pachatelů od páchaní obdobné činnosti. Rada souhlasí s tím, že pro uložení nižší sankce svědčí skutečnost, že účastník řízení již není držitelem licence na obchod s plynem, a tedy nehrozí opakování protiprávního jednání z jeho strany v budoucnu, tedy pokuta již nemůže plnit preventivní funkci, nicméně tato okolnost by neměla vést ke snížení pokuty takto výraznému, nezohledňujícímu dostatečně represivní funkci sankce. Skutečností zůstává, že se účastník řízení předmětného přestupku prokazatelně dopustil a že se jednalo o závažný přestupek. Rada však nemůže do této otázky zasáhnout, jelikož se v rozkladovém řízení uplatní zásada zákazu změny k horšímu zakotvená v § 98 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle níž *„odvolací správní orgán nemůže změnit výrok napadeného rozhodnutí o správním trestu nebo výrok o náhradě škody anebo výrok o vydání bezdůvodného obohacení v neprospěch obviněného“*; a tedy nemůže přistoupit ke zvýšení uložené pokuty tak,

aby korespondovala se závažností spáchaného přestupku, a proto neměla jinou možnost než výrokem II. napadeného rozhodnutí uloženou pokutu potvrdit.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo z hlediska zjištění a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení vydáno v souladu s právními předpisy a přezkoumatelným a srozumitelným způsobem odůvodněno. Z tohoto důvodu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v.r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

NWT a.s.